

ХРОНІКА НАУКОВОГО ЖИТТЯ

УДК: 327:339.94 (477+438)

© Віра Бурдяк
(м. Чернівці)

УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКІ ВІДНОСИНИ СЬОГОДНІ: ПОТРЕБА «ПЕРЕЗАВАНТАЖЕННЯ» ЧИ ПРОДОВЖЕННЯ?»

Саме під такою назвою 24 – 26 вересня 2010 року у мальовничому, гірському, курортному містечку Яремче Івано-Франківської області відбулася міжнародна науково-практична конференція. Організаторами конференції виступили Центр дослідження Центрально-Східної Європи Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника, Інститут європейської інтеграції Львівського національного університету ім. Івана Франка, редакція газети «Кур'єр Галіційський» та Фонд «Допомога полякам на Сході». На форум було запрошено майже сто науковців та експертів з України (з Києва, Львова, Івано-Франківська, Донецька, Луцька, Тернополя, Рівного, Чернівців) і Польщі (з Варшави, Кракова, Люблина, Ряшева, Познані, Торуня). Вступним словом розпочав роботу конференції проректор з міжнародного співробітництва Прикарпатського національного університету доктор політичних наук, професор Ігор Цепенда. Учасників конференції привітали ректор Прикарпатського національного університету член-кореспондент НАН України, професор Богдан Остафійчук, Надзвичайний і Повноважний Посол України (Посол України в Республіці Польща у 1995-1998 рр.), завідувач кафедри міжнародних відносин, професор Петро Сардачук, Генеральний консул України у Кракові Віталій Максименко, представники дипломатичного корпусу Республіки Польща, Голова фонду «Допомога полякам на Сході» Ольга Іваняк, Головний редактор «Кур'єра Галіційського» Мірослав Ровіцький та інші.

Впродовж трьох днів вчені й експерти обговорювали питання, пов'язані з розвитком актуальних міждержавних відносин двох сусідніх країн, зокрема в багатьох виступах піднімалось питання та висловлювались припущення про те, як зміна президентів в Україні й Польщі позначиться на українсько-польських відносинах, дискутувались уроки минулого і застороги та майбутнє у розвитку взаємин тощо. Такі проблеми піднімали у своїх виступах: директор Інституту європейської інтеграції Львівського національного університету доктор історичних наук, професор Богдан Гудь – «Україна – Польща: що далі?»; керівник центру міжнародної безпеки та стратегічних досліджень Інституту політичних досліджень Польської академії наук, професор Антоні Камінський – «Польсько-українські взаємини: історичні обумовленості і перспективи на майбутнє»; професор Варшавського університету, професор НаУКМА Олександра Гнатюк – «Польсько-українська гуманітарна співпраця на сучасному етапі»; секретар польсько-українського форуму, керівник відділу стипендіальних програм у Національному

центрі культури у Варшаві Богуміла Бердихівська – «Східна політика Польщі. Продовження чи зміна?»; директор Студіуму Східної Європи Варшавського університету Ян Маліцький – «Польсько-українські відносини після 2010 року: що закінчити? Що продовжувати? Що розвивати? Політика і практика»; директор Інституту історичних досліджень Львівського національного університету доктор історичних наук, професор Українського католицького університету Ярослав Грицак – «Українсько-польське примирення на зламі століть: дискусія навколо волинської трагедії і цвинтаря «Орлят»; завідувач відділу етнополітології, керівник Центру історичної політології Інституту політичних і етнонаціональних досліджень НАН України, доктор історичних наук, професор Юрій Шаповал – «15 років співпраці в рамках проекту «Україна–Польща: важкі питання. Українсько-польські стосунки в 1939-1947 рр.»; депутат Сейму Республіки Польща, професор Ян Бідацький – «Польща-Україна-Росія в концепції Єжи Гедройця» та інші.

На секційних засіданнях обговорювалися питання політико-гуманітарного виміру українсько-польських відносин та історії цих відносин у ХХ ст. Слід зазначити, що Чернівецький національний університет був, як завжди, гідно представлений на даному міжнародному форумі. У роботі конференції взяли участь і доповіли про свої наукові дослідження доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри міжнародних відносин Юрій Макар – «Сучасні українсько-польські міждержавні відносини у контексті євроінтеграційних процесів», доктор політичних наук, професор кафедри політології та державного управління Віра Бурдяк – «Сусідні Україна та Польща в сучасних євроінтеграційних процесах», доктор політичних наук, професор кафедри міжнародних відносин Сергій Федуняк – «Безпекові аспекти українсько-польських відносин у контексті інтеграційних пошуків України», кандидат філософських наук, доцент кафедри міжнародних відносин Владислав Струтинський – «Формування польсько-українських відносин у контексті внутрішніх суспільно-політичних перемін та інтеграційних процесів на Європейському континенті» та кандидат політичних наук, доцент кафедри міжнародних відносин Віталій Макар – «Визнання незалежної України: позиція Польщі та Канади». Чернівецькі вчені активно включались у дискусії та обговорення проблем, які піднімалися у виступах учасників конференції.

У рамках конференції відбувся круглий стіл на тему: «Сучасні оцінки «Союзу Пілсудський – Петлюра 1920 року». Серед його учасників були відомі науковці з Польщі А. Камінський, Б. Бердихівська, Я. Маліцький,

Я. Бідацький та українські історики Ю. Шаповал, О. Гнатюк, І. Іллюшин.

Доволі великий інтерес в учасників конференції викликали презентації книги полковника та вченого з Польщі Тадеуша Кшонстека «Польща та Україна у боротьбі за незалежність (1918-1920)» та 8-го тому нового тематичного збірника наукових праць кафедри політології та державного управління Чернівецького національного університету «Україна, Білорусь, Польща та Литва: від колізій минулого до спільних європейських цінностей та перспектив співпраці» (Чернівці: Букрек, 2009, - 504 с.), який представила в Яремче професор Віра Бурдяк.

Між сусідніми Україною та Польщею, з часу становлення самостійної, незалежної Української держави, розвивались доволі дружні взаємини і на рівні офіційних Варшави та Києва, і на рівні пересічних громадян. Про останнє, зокрема свідчать результати соціологічного опитування, профінансованого польським Міністерством закордонних справ, за якими понад 80% українців сприймають Польщу як дружню країну. Це дає чітке уявлення про сприйняття Польщі

УДК: 327:001(4)

МОЛОДІ НАУКОВЦІ ПРО АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ

9 листопада в Чернівцях відбулася IV міжнародна науково-практична конференція студентів та молодих вчених «Актуальні проблеми зовнішньої політики України», присвячена 70-й річниці факультету історії, політології та міжнародних відносин Чернівецького національного університету. Вперше зиніційована студентами кафедри міжнародних відносин чотири роки тому, конференція значно розширила свій науковий потенціал, географічні межі та кількість учасників. Якщо коло учасників першої конференції ледве виходило за рамки факультету й об'єднувало, в основному, однокурсників, колег, друзів-однодумців, то цього року захід набув статусу міжнародного, а до лав учасників долучилися студенти, аспіранти, кандидати наук провідних вузів України, а також Великобританії, Польщі та Російської Федерації.

Так, серед 200 учасників нинішньої конференції були представники більше 30 провідних вузів, серед них Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича, Волинського національного університету ім. Лесі Українки, Чорноморського державного університету ім. Петра Могили, Національного університету «Острозька академія», Інституту міжнародних відносин Київського національного університету ім. Т. Шевченка, Національного авіаційного університету, Уманського державного педагогічного університету ім. Павла Тичини, Національної академії наук України, Національного університету «Львівська політехніка», Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова, Донецького національного університету, Рівненського державного гуманітарного університету, Київського

і поляків українцями, про роль Польщі в економіці, культурі та зовнішній політиці України. 82% українців визнають свого західного сусіда дружньою країною, і лише 9% – недружньою. Тож, загалом українці не мають відчуття небезпеки з боку Польщі.

Проте, в останні місяці Польща вже не так настійливо виступає адвокатом України в Європейському Союзі, як це було, починаючи з 2005 р., відчувається певне ускладнення в отриманні польських віз, що також викликає в українців невдоволення тощо. На думку учасників міжнародної конференції, «щось зависло в українсько-польських відносинах» і тому їм необхідно «надати нового імпульсу». Пропозиції та рекомендації, які висловлювали в своїх виступах науковці й експерти були спрямовані саме на поживлення відносин між двома країнами. Цю свою позицію щодо заявленої проблеми, учасники конференції виклали в спільному листі до Президента Польщі та Президента України. Необхідно вказати, що конференція пройшла на високому науковому рівні, була доволі цікавою для учасників з обох країн, безперечно сприятиме поживленню наукових зв'язків вченими наших країн.

**© Надія Бурейко
(м. Чернівці)**

національного університету ім. Т. Шевченка, Інституту світової економіки і міжнародних відносин НАН України, Державної Вищої Школи Східноєвропейської в Перемишлі, Київського університету права НАН України, Одеського національного університету ім. І. Мечникова, Маріупольського державного університету, Національного інституту стратегічних досліджень, Національного університету «Києво-Могилянська Академія», Київського національного торговельно-економічного університету, Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут», Інституту історії і політології Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника, Школи вищого корпусу державної служби, Національного університету державної податкової служби України, Львівського національного університету ім. І. Франка, Полтавського університету економіки і торгівлі, Київського гуманітарного інституту, Уральської державної юридичної академії, Запорозького національного університету, Академії праці та соціальних відносин, Чернівецького медичного коледжу Буковинського державного медичного університету, Institute of Development Studies, University of Sussex (UK).

На урочистому відкритті конференції, що проходило в Мармуровій залі резиденції ЧНУ, учасників привітали доктор історичних наук, професор, проректор ЧНУ Т. В. Марусик, доктор історичних наук, професор, декан факультету історії, політології та міжнародних відносин О. В. Добржанський, доктор політичних наук, професор С. Г. Федуняк, які побажали учасникам конференції плідної роботи та активної дискусії,